

The New Economy

1. New Economy คืออะไร เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง

โดยปกติเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) คนทั่วไปจะนึกถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ Internet เช่น eCommerce (เช่น B2C, B2B, B2E, B2G เป็นต้น) ที่เข้าใจเช่นนี้เพราะเป็นสิ่งใกล้ตัวที่เห็นในชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ดี ก็ต้องมีการทำความเข้าใจในเรื่องคำจำกัดความของ "เศรษฐกิจใหม่" ที่กว้างขึ้น เศรษฐกิจใหม่ เป็นเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้ (Knowledge) กล่าวโดยย่อ คือ ธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีที่เกิดจากความรู้ความสามารถ

ตัวอย่างเช่น ถ้าคุณเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการฝึกอบรมทางด้าน Corporate Finance โดยปกติสอนนักเรียนในห้องเรียนหรือแต่งหนังสือ ตำราต่างๆที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมทางด้าน Corporate Finance สิ่งที่ต้องเผชิญ คือ ข้อจำกัดทางด้านกายภาพ เช่น ห้องเรียน เวลา การจัดจำหน่าย ที่รู้จักกันว่า law of diminishing return

ในหลักการของเศรษฐกิจใหม่ คุณสามารถที่จะแปลงความรู้ที่มีอยู่ในรูปของ Digital Capital -- ทรัพย์สินหรือบริการทางด้านสารสนเทศซึ่งสามารถซื้อขายแลกเปลี่ยนผ่าน Internet หรือ สื่อทางด้าน Electronic ตลอด 24 ชั่วโมง 7 วัน -- ตลอดเวลา ข้อมูลสารสนเทศทางด้าน Corporate Finance ผลิตขึ้นมาด้วยราคาแพงมากในการผลิตครั้งแรก แต่ในการผลิตซ้ำในครั้งต่อไป ราคาจะถูกลง ต้นทุนคงที่สูงและต้นทุนแปรผันเกือบเป็นศูนย์ ซึ่งทำให้ต่างกับเศรษฐกิจแบบเดิม แนวทางเศรษฐกิจใหม่จะอยู่ในรูปของ Increasing return to scale

อีกตัวอย่างซึ่งไกลจากชีวิตประจำวันของเรา คือ เทคโนโลยีทางชีวภาพ ถ้าหากเรามีความคิดที่จะปรับปรุงพันธุ์พืช เช่น Apple ให้มีความสดตลอดเวลา มีรสชาติที่หลากหลาย และสามารถเก็บรักษาได้นาน คุณสามารถจดสิทธิบัตรความคิดเหล่านี้ สิ่งเหล่านี้กลายเป็นทรัพย์สินทางปัญญา ผลที่ตามมาทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านี้สามารถนำมาหารายได้ในรูปของการให้ใบอนุญาตให้ผู้ผลิตรายอื่นไปใช้ผลิต ยิ่งเขาผลิตโดยใช้สิทธิบัตรมากเท่าใด คุณก็จะมีรายได้มากขึ้นเท่านั้น โดยไม่มีต้นทุนแปรผันเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ความรู้คือพลัง

2. คำถาม : ฟังดูเหมือนว่า ก่อนข้างที่จะซับซ้อน ดังนั้นประเด็นหลักอยากจะถามความหมายของ “ Digital Capital”

ตอบ: ด้วยเวลาที่มีจำกัด ผมอยากขอพูดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบนอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก

มีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการด้วยกัน ที่มีความสัมพันธ์และประกอบขึ้นเป็น “Digital Capital” อันได้แก่

1. ประการแรก ต้องรู้ว่าคนของเราทำอะไรบ้าง ซึ่งเราเรียกทุนประเภทนี้ว่า “Human Capital”
2. คือคุณรู้จักใครบ้างและคนที่รู้จักนั้นสามารถสร้างคุณค่าให้กับเราได้อย่างไรบ้าง ซึ่งเราเรียกทุนประเภทนี้ว่า “ Customer Capital ”
3. ประการสุดท้าย ทำอย่างไรที่คุณจะนำความรู้ที่คุณมีอยู่นั้นมาใช้ในการทำธุรกิจ ซึ่งทุนประเภทนี้ก็คือ “ Structure Capital ”

หัวใจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จก็คือ การนำทุนต่างๆข้างต้นมาประกอบกันขึ้นเป็น “ Web base” บน อินเทอร์เน็ต

3. คำถาม : อยากขอความกรุณาช่วยอธิบายความแตกต่างเศรษฐกิจแบบใหม่กับเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม

ตอบ : ถ้ามองในรูปแบบทางธุรกิจแล้ว เศรษฐกิจแบบดั้งเดิม จะอยู่บนพื้นฐานของสินทรัพย์ส่วนเศรษฐกิจแบบใหม่ โครงสร้างทางธุรกิจจะอยู่ในรูปของทรัพย์สินทางปัญญา

ถ้ามองในรูปของตัวผลิตภัณฑ์ เศรษฐกิจแบบดั้งเดิมจะอยู่ในรูปของสินค้าหรือบริการ ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่จะอยู่ในรูปของการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ

สำหรับวิธีในการผลิตเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมจะใช้การผลิตแบบจำนวนมากๆมีแบบให้เลือกน้อย ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่จะมุ่งเน้น ไปที่การผลิตที่ตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล

สำหรับในด้านปัจจัยการผลิตของเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม จะได้แก่ทุน(เครื่องจักร แรงงาน เงิน) ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่นั้น ปัจจัยการผลิตกลับอยู่ในรูปของ Digital Capital และทุนในทรัพยากรบุคคล

ถ้ามองในด้านลักษณะของสินทรัพย์เศรษฐกิจแบบดั้งเดิมจะเป็นทรัพย์สินแบบจับต้องได้ เช่น ที่ดิน ที่ถั่วข้างต้น ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่สินทรัพย์เหล่านี้ ลักษณะของทรัพย์สินจะอยู่ในลักษณะจับต้องไม่ได้

สำหรับต้นทุนการผลิต เศรษฐกิจแบบดั้งเดิมจะเป็นเรื่องของที่ดิน เครื่องจักร ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่ ต้นทุนนี้จะอยู่ที่การวิจัยและการพัฒนา ในด้านต้นทุนคนแปรนั้น เศรษฐกิจแบบดั้งเดิมจะอยู่ในรูปของ ค่าแรง

ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่ จะไม่มีค่าใช้จ่ายจำนวนนี้เกิดขึ้นเลย

ในด้านการกระจายสินค้าไปสู่ตลาดเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม ก็อาศัยช่องทางการจำหน่ายที่มีอยู่ ขณะที่เศรษฐกิจแบบใหม่ ใช้ระบบทางอินเทอร์เน็ต

ในด้านการสร้างผลกำไรนั้น ในระบบเศรษฐกิจดั้งเดิม จะอยู่ที่ต้นทุนส่วนสุดท้าย สำหรับเศรษฐกิจใหม่ ผลกำไร จะเป็นสัดส่วนกับปริมาณเครือข่าย

4. เศรษฐกิจใหม่มีบทบาทอย่างไรต่อสถานการณ์เศรษฐกิจทางการเงินในปัจจุบัน

ตอบ :

4.1 สำหรับในคำถามนี้ มีอย่างน้อย 3 ประเด็นใหญ่ ๆ ด้วยกันที่จะอธิบาย ประเด็นแรก คือ เราจะต้องแยกประเด็นในเรื่องของเศรษฐกิจดั้งเดิมกับเศรษฐกิจใหม่ และความตกต่ำของตลาด Nasdaq ออกจากกัน

บริการที่เกิดจากเศรษฐกิจใหม่ ได้รับความสนใจและมีการซื้อขายกันมากในสหรัฐ ส่งผลให้ราคาหุ้นในตลาดสูงเกินกว่าความเป็นจริง ซึ่งตอนนี้ได้ตกลงมามากกว่าร้อยละ 50 แล้ว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหรัฐและของโลกเป็นการชั่วคราว

ถึงแม้จะกล่าวดังข้างต้นนี้ เราก็ไม่สามารถปฏิเสธความเป็นจริง ไม่สามารถปฏิเสธแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจยุคใหม่ ถูกผลักดัน โดยการปฏิบัติ IT ซึ่งจะสร้างผลประโยชน์ระยะยาวทางเศรษฐกิจ ถึงแม้ตลาดหุ้นจะมีการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้นก็ตาม

4.2 แรงกดดันจะมีมาอย่างต่อเนื่องต่อสินค้าและบริการ ประเด็นสำคัญ แนวคิดในการทำกำไรของเศรษฐกิจยุคใหม่ บนความค้ำยประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจดั้งเดิม

4.3 Digital นั้น ทำให้เกิดการแบ่งแยก ระหว่างคนที่มีความรู้มาก ซึ่งได้เปรียบกว่าคนที่มีความรู้หรือไม่มีคนที่ได้ประโยชน์สามารถปรับตัว และนำเอา IT และข้อมูลต่างๆ มาใช้ ก็จะสำเร็จ สำหรับคนที่ไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะถูกลดความสำคัญลง ค่าจ้างแรงงานของคนสองกลุ่มนี้ ก็จะกว้างมากขึ้น ในทศวรรษนี้

4.4 การพัฒนาบุคลากรได้กลายเป็นสิ่งสำคัญ อุปสงค์ของแรงงานด้านไอที ก็จะมีมากขึ้นมากกว่าอุปทานที่มีอยู่

5. อะไรคือผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย

ผลกระทบนั้นมีอยู่อย่างมากมายจากมุมมองในแง่ดีผมคิดว่าประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งประเทศไทยด้วยดูเหมือนจะได้รับประโยชน์ Technology นี้มากกว่าในอาฟริกาและละตินอเมริกา ที่อาฟริกา นั้นขาดแคลนสถาบันทางด้านเศรษฐกิจและกฎหมายจำนวนมากขณะที่ในลาตินอเมริกา ก็ตามหลังเอเชียด้านมาตรฐานการศึกษา

ในเอเชียมีคนหนุ่มสาวที่มีการศึกษาที่ได้ผ่านหลักสูตรด้าน IT นั้นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ (ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีคนปรับปรุงด้านการศึกษาใหม่ซึ่งยังไม่ใช่ประเด็นที่จะกล่าวหรือคุยกันในวันนี้) ยกตัวอย่างเช่นรัฐบาลไทยได้ผ่านกฎหมายที่ขอมให้ผู้นำเข้าและส่งออกสามารถดำเนินการตามศุลกากรผ่าน Online หรือ ผ่าน เวย์

ในทางกลับนั้นประเทศไทยยังล้าหลังประเทศเพื่อนบ้านในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ,กฎหมายทางด้าน E-Business และการเปิดเสรีโทรคมนาคมผลก็คือผู้ประกอบการไทยยังล้าหลังในด้านวงจร electronic การเสนอซื้อขาย การประมูลโครงการต่าง ๆ จากกลุ่มธุรกิจรายใหญ่เช่น Walmart ,Sear,Cisco,DELL สำหรับมาเลเซีย และ ฟิลิปปินส์ได้เริ่มดำเนินการแล้ว ขณะที่ประเทศจีนกำลังปรับปรุงและไล่ตามมา

ถ้าไทยเราไม่สามารถหาจุดเด่นที่จะสร้างความแตกต่างที่สร้างคุณค่าให้แก่ตนเองแล้วเศรษฐกิจของเราก็ยังห่างไกลต่อการเจริญเติบโตในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

6.ผู้บริหารด้านการเงินในบริษัทจะต้องเตรียมตัวอย่างไรเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่

ตอบเป็นคำถามที่ดี มันมีหลายทางที่เราจะเปลี่ยนโลกทัศน์เพื่อรับเศรษฐกิจใหม่คือ e-project ซึ่งมีที่สำคัญดังนี้

6.1 ในทางบ/ข เราควรถือว่า บุคคลากรเป็นทรัพย์สินไม่ใช่ค่าใช้จ่าย, การวิจัยและพัฒนา, การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร ควรทำอย่างสม่ำเสมอ, ทันท่วงที ควรลงบัญชีเป็นสินทรัพย์การลงทุน หรือค่านิยม(goodwill)การทำสัญญาระหว่างคนงานและการสร้างแรงจูงใจสำหรับพนักงานที่มีความรู้ความสามารถควรจะเน้นไว้ แต่ตีราคาให้ แม้กระทั่งในราคาตลาด

6.2 การตีราคาความเป็นไปได้ของ e-project ทำในลักษณะ มูลค่า Option นอกจากการทำ Cash Flow Projection

6.3 ผู้จัดการทางการเงินควรที่จะรักษาสมดุลระหว่างทรัพย์สินทางปัญญาเสมือนหนึ่งเป็นหน่วยธุรกิจอื่นๆ บางโครงการสร้างรายได้และเงินสดหมุนเวียน บางโครงการอยู่ในขั้นพัฒนาใหม่

6.4 Financing แตกต่างจากเศรษฐกิจเก่ามากมาย e-project ส่วนใหญ่ จะหาเงินได้จากการร่วมทุนกับผู้เชี่ยวชาญ เช่น Business Angel , e-business incubator

6.5 คำถามที่ขาคที่สุดคือ "เราสามารถหาเงินทุนจาก e-project ได้ไหม" คำตอบส่วนใหญ่จะอยู่ในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ คณะผู้บริหาร ขนาดของตลาด ความพร้อมของตลาด และผลตอบแทนในข้อเสนอ เป็นตัวอย่างของดุลพินิจในการประเมินโครงการ

เราควรเข้าใจถึงผู้ให้ทุนแต่ละรายอย่างดี และความต้องการของเขาที่จะนำ project ของคุณ ไปเพิ่มใน port folio ของเขา

7. ประเทศไทยเข้าสู่ New Economy มากน้อยเพียงใด

สำหรับ e-Business ผมเชื่อว่าเรายังอยู่ในขั้นของการพัฒนา เราได้ผ่านช่วงที่หนึ่งช่วงของ portal size และช่วงที่สองคือ

store front มาแล้ว เรากำลังอยู่ในช่วงของ web enable business processes, B2B ระบบการจ่ายเงิน และ eGovernment

ความจำเป็นเร่งด่วนบางอย่างสำหรับการพัฒนา eThailand ได้แก่

- 1.การเพิ่มจำนวนผู้ใช้ Internet ในประเทศไทย ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการเปิดเสรีด้านโทรคมนาคม
- 2.ผลักดันให้เห็นความจำเป็นในการใช้ IT ในหมู่ผู้มีรายได้อะดับกลางถึงระดับสูง ด้วยการนำผลประโยชน์ด้านภาษีและสินเชื่อสำหรับการลงทุนด้าน IT
- 3.ส่งเสริมให้มีการแข่งขันเพื่อที่จะทำให้ราคาลดลงและพัฒนายกระดับการให้บริการให้ดีขึ้นระหว่างผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคม ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน
- 4.ปรับบริการของภาครัฐให้เข้าสู่แนวทางของ digital เพื่อที่จะยกระดับการให้บริการของภาครัฐและประสิทธิภาพของต้นทุน
- 5.ผลักดันกฎหมายต่างๆ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และเพื่อส่งเสริมบรรยากาศให้แก่ eBusiness

มีสิ่งต่างๆมากกว่าที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ แต่ผมจะขอหยุดไว้แค่นี้ก่อน

ถ้าหากท่านใดมีคำถามก็ขอให้โทรเข้ามาจะครับ ผมยินดีมากที่จะตอบ

8. สำหรับท่านที่ต้องการทราบรายละเอียดต่างๆมากกว่านี้ ผมใคร่ขอเรียนเชิญให้ท่านเข้าร่วมในการสัมมนา

"Finance and New Economy" ซึ่งจัดโดย www.taipan123.com ที่จะจัดในเดือนเมษายนนี้